

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865 Fax: (06-1) 472-8860

Ügyszám: VJ/69/2008.

Iktatószám: AL/405/2018.

Hivatkozási szám: IV/1479/2016.

**Alkotmánybíróság
BUDAPEST**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/1479-26/2016</i>	
Érkezett: 2018 JÚN 01.	
Példány: <i>1</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>1 db</i>	<i>[Signature]</i>

Hivatkozással az Alkotmánybíróság előtt IV/1479/2016. számon, alkotmányjogi panasz tárgyában indult eljárásra, alulírott Gazdasági Versenyhivatal (GVH), mint a panasszal érintett szerv nevében és képviselőként, az alábbi

észrevételt

terjesztjük elő.

A Gazdasági Versenyhivatal megalapozatlannak tartja az indítványozónak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 2005. november 1-jén hatályba lépett 54. § (4)-(7) bekezdései, illetve a helyükbe 2009. október 1-jei hatállyal lépő Ket. 39/A. § alaptörvény-ellenességére való hivatkozását. Álláspontunk szerint a szabályozás kiállja az alkotmányosság próbáját az alábbiak szerint:

I. A közvetlenség elve és a versenyfelügyeleti eljárás büntetőjogi jellege

1. A közvetlenség elvének mint a büntetőjogi eljárásban a tisztességes eljárás egyik biztosítékának a versenyfelügyeleti eljárásban való érvényesülése nem követelhető meg, így nem lehetnek alaptörvény-ellenesek a közvetlenséget nem biztosító, vizsgált Ket. rendelkezések sem. A jogalkotó ugyanis az általunk már korábban hivatkozott EJEB¹ és alkotmánybírósági (AB)² döntéssel összhangban a büntetőjogi jellegű versenyfelügyeleti eljárásban első fokon eljáró bíróságnak nem minősülő GVH döntésével szemben teljes körű, tény- és jogkérdésekre kiterjedő felülvizsgálatot biztosít, ami eleget tesz a tisztességes eljárás versenyfelügyeleti eljárásban való

¹ Engel-ügy (5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, 1976. június 8.), Jussila-ügy (73053/01, 2006. november 23.), Menarini-ügy (43509/08, 2011. szeptember 27.)

² 30/2014. (IX. 30.) AB határozat

érvényesülése követelményének, mely nem foglalja magában a büntetőeljárással azonos szintű garanciális követelmények, köztük a közvetlenség elvének érvényesülését.

II. II. Az eljárás alá vontak védekezéshez fűződő joga és a tanú személyes adatainak zártan kezelésének viszonya

2. Egyrészt rá kívánunk arra mutatni, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 96. § (1) bekezdése a 104/2010. (VI. 10.) AB határozat nyomán úgy rendelkezik, hogy a tanú vagy az érdekében eljáró ügyvéd kérelmére el kell rendelni a tanú személyi adatainak zártan kezelését, tehát ebben az esetben nincs mérlegelési lehetőség a kérelem teljesítésére. Mérlegelési lehetőséget kizárólag abban az esetben biztosít a Be., ha a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság hivatalból dönt a zártan kezelés elrendelése mellett. Ehhez képest a közigazgatási eljárásban a tanú adatainak zárt kezelésének elrendelése nem automatizmus, az hatósági mérlegelés függvénye, amelyet a szabályozás alkotmányossága megítélése során álláspontunk szerint hangsúlyozottan kell figyelembe venni.
3. Másrészt rögzíteni kívánjuk, hogy a bizonyítékok felhasználhatóságával kapcsolatban a közigazgatási eljárásban szabad bizonyítási rendszer érvényesül. A tényállás tisztázásáról szóló Ket. 50. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére, az (5) bekezdés alapján pedig a hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt, amennyiben törvény vagy kormányrendelet nem teszi kötelezővé valamely bizonyítási eszköz alkalmazását.
4. A szabad bizonyítási rendszerhez kapcsolódóan a Ket. 50. § (6) bekezdésében a bizonyítékok szabad mérlegeléséről is rendelkezik, amikor kimondja, hogy a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.
5. A szabad bizonyítással kapcsolatban a közösségi joggyakorlat évtizedek óta azt az elvet képviseli, hogy a felhasznált bizonyítékokkal kapcsolatban az egyetlen fontos tényező, amelyet meg kell vizsgálni, a bizonyítékok hitelessége.³ Legutóbb versenyügyben az *FSL Holdings-ügyben*,⁴ - melyben az Európai Bizottság (Bizottság) olyan dokumentumokat használt fel a jogsértés bizonyítására, melyeket az olasz vám- és pénzügyőrség juttatott el a Bizottsághoz - az Európai Unió Bírósága is erre, a magyar közigazgatási eljárási jogban a fenti törvényhelyek alapján érvényesülő elvet alátámasztó álláspontra helyezkedett, elfogadva a korábbi joggyakorlatot.

³ T-44/00. sz., Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ügy 84. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat

⁴ C-469/15. P. sz. ügy

6. A Kúria a Kfv.II.37.364/2017/26. sz. ítéletében a védett tanú által tett vallomás felhasználhatóságával kapcsolatban a már fentebb bemutatottakon túl kifejtette, hogy a tanú védetté nyilvánítása „*azt is eredményezi azonban, hogy a hatóságra hárul olyan lényeges körülmények vizsgálata mint szavahibetőség, bejelentői motiváció, érdekelttség, összebeszélés lehetősége. Mindezen körülmények vizsgálatáról a pontosan, jól követhetően, indokoltan szó szerint vezetett jegyzőkönyv adhat információt, amelyet erre irányuló kereset alapján érdemben a bíróság ellenőrizhet. A másodfokú bíróság e körben tett megállapításait [...] pontosítja a Kúria azáltal, hogy a vállalkozásoknak joguk van álláspontjaik kifejtésére, de a védett tanúhoz kérdést közvetlenül nem intézhetnek, a hatóságnak azonban kellő időt kell biztosítani arra, hogy a vállalkozások kérdéseiket előterjeszthessék.*” A Kúria tehát a felhasználás követelményeként a hatóságnak a bizonyíték hitelességének ellenőrzésével kapcsolatos többletfeladatait emelte ki, azonban hozzátette, hogy a bírósági felülvizsgálat kiterjed a hatósági vizsgálat megfelelőségének ellenőrzésére, és hogy nem kizárt az ügyfelek kérdésfeltevése a tanúkhöz, mindössze közvetett.
7. A közösségi jogalkalmazás is azt az értelmezést fogadja el a védelemhez való jog és a védett tanúhoz való közvetlen kérdés intézésének joga ütközése esetén, hogy a védelemhez való jogra vonatkozó alapvető elv „*azt követeli meg, hogy az érintett vállalkozásoknak és vállalkozások társulásainak a közigazgatási eljárástól kezdve lehetőségük legyen kifejtetni álláspontjukat a Bizottság által állított tényállás, kifogások és körülmények valószerűségéről és jelentőségéről [...]. Ezzel szemben a hivatkozott elv nem követeli meg, hogy e vállalkozásoknak a közigazgatási eljárás saját maguknak is lehetősége legyen kérdéseket feltenni a Bizottság által meghallgatott tanúk részére [...].*”⁵
8. Fentiek alapján tehát nem alaptörvény-ellenes a Ket. védett tanúkra vonatkozó szabályozása.

Budapest, 2018. május 30.

Tisztelettel:

Gazdasági Versenyhivatal

dr. Nacsá Mónika

kamarai jogtanácsos, irodavezető

Bírósági Képviselői Iroda

MELLÉKLET: Dr. Nacsá Mónika kamarai jogtanácsosi hatósági bizonyítványának másolata és a Gazdasági Versenyhivatal szervezeti és működési szabályzata, mely a képviselőre vonatkozó jogosultságról rendelkezik

⁵ C-239/11. P. számú ítélettel helybenhagyott T-110/07. számú ítélet a Siemens AG kontra

